

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U101660

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобиринка Галина Степанівна

2. Kobyrnka Halyna Stepanivna

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.01

Назва наукової спеціальності: Українська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-05-2021

Спеціальність за освітою: Українська мова і література та англійська мова

Місце роботи здобувача: Інститут української мови НАН України

Код за ЄДРПОУ: 21569266

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.173.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут української мови НАН України

Код за ЄДРПОУ: 21569266

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут української мови НАН України

Код за ЄДРПОУ: 21569266

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.37

Тема дисертації:

1. Наголос у структуруванні українського діалектного континууму.
2. Emphasis in structuring the Ukrainian dialect continuum.

Реферат:

1. Уперше в лінгвоукраїністиці з'ясовано роль наголосу в пізнанні структури говірки, говору, наріччя; визначено кадастр акцентуаційних явищ, які інтегрують та диференціюють український діалектний простір; розроблено методологію укладання акцентологічного питальника; запропоновано прийоми дослідження парокситонного наголошування на тлі вільного рухомого наголосу. Простежено наголошування іменників, прикметників, числівників, займенників в українському діалектному континуумі через призму акцентних типів та тенденцій; схарактеризовано літературно-діалектну взаємодію на акцентуаційному рівні; з'ясовано роль наголосу у визначенні материнської основи говірки. Констатовано, що в українському діалектному просторі функціонують дві акцентні системи: з вільним, рухомим наголосом – півночі і півдня як варіанти однієї української акцентної системи та сталим наголосом – лемківські говірки; найбільше диференційних рис зафіксовано в говірках південно-західного наріччя, зокрема карпатської групи, які спричинені зовнішніми чинниками.

2. The thesis combines such different approaches to the study of dialectal emphasis, as: descriptive, arealogical, textological and elements of the historical and comparative approach as well, which made it possible to determine the trends of stressing, which operate in the Ukrainian dialectal continuum, to trace the history of their formation, outline the arealogical characteristic of accentuation phenomena or features, to reveal the emphasis functions, determine inter- and extralingual factors, which have an effect on the dynamic processes of dialectal emphasis. For the first time in the Ukrainian linguistics, the role of emphasis in the knowledge of the manner of speaking, patois and the dialect structures. The cadastre of accentuation phenomena that integrate and differentiate the Ukrainian dialectal space are determined. Proposed techniques for studying a paroxiton emphasis on the free moving emphasis background and the concept of concluding an accenting program-questionnaire from dialectal accentencing, which consists in the accumulation of dialectal features that combine and differentiate the Ukrainian dialects. The emphasis of nouns, adjectives, numerals and pronouns in Ukrainian dialects through the prism of accent types of moving / immovable emphasis traced. It is noted, that the models, the principles of studying and describing the dialectal accent system to some extent correlating with the principles, methods of studying the accent system of the literary standard. At the same time, these ones have own specifics, which are primarily in awareness, researcher orientation in space and time; the need to take into account not only the codified norm, but also an area of the dialectal system study, the history of its formation, the age-related characteristics of the speakers.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриценко Павло Юхимович
2. Hrytsenko Pavlo Yukhymovych

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриценко Павло Юхимович

2. Hrytsenko Pavlo Yukhymovych

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глуховцева Катерина Дмитрівна

2. Hlukhovtseva Kateryna Dmytrivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мартинова Ганна Іванівна

2. Martynova Hanna Ivanivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руснак Наталія Олександрівна

2. Rusnak Nataliia Oleksandrivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заклучні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гриценко Павло Юхимович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Городенська Катерина Григорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

